วรรณกรรม CLASSICS อินเดีย

Tales of the PUNJAB

นิทานปัญจาบ ตำนานพื้นบ้านอินเดีย

ฟลอร่า แอนนี่ สตีล : เรื่อง
ซลลดา ไพบูลย์สิน : แปล

TALES OF THE PUNJAB

นิทานปัญจาบ
ตำนานพื้นบ้านอินเดีย

FLORA ANNIE STEEL

ARROW

Copyright 1894 *by Macmillan & Co.*

นิทานปัญจาบ
ตำนานพื้นบ้านอินเดีย

TALES OF THE PUNJAB
: Folklore of India

ฟลอร่า แอนนี่ สตีล : เรื่อง
ชลลดา ไพบูลย์สิน : แปล

นิทานปัญจาบ ตำนานพื้นบ้านอินเดีย

TALES OF THE PUNLAB : Folklore of India

ฟลอร่า แอนนี่ สตีล : เขียน ชลลดา ไพบูลย์สิน : แปล

พิมพ์ พ.ศ. 2568

จัดทำโดย

สำนักพิมพ์แอร์โรว์

ในเครือบริษัท แอร์โรว์ มัลติมีเดีย จำกัด

เลขที่ 1 ถนนกำแพงเพชร 6 ซอย 5 แยก 6 (โกสุมนิเวศน์ ซ. 2)

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0-2573-6584 ฝ่ายขาย 0-2573-6572

Email : arrowclassicbook@gmail.com Line ID : @arrow11

hompage : www.arrowmultimedia.co.th

Copyright © by Flora Annie Steel.

Thai Language Translation Copyright © 2025 by Arrow Multimedia Co.,Ltd.

All rights reserved

© สงวนลิขสิทธิ์โดย บริษัท แอร์โรว์ มัลติมีเดีย จำกัด

ห้ามนำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ไปลอกเลียน ทำสำเนา ถ่ายเอกสาร หรือนำไปเผยแพร่ใน
อินเทอร์เน็ต หรือสื่อต่างๆ ไม่ว่าในรูปแบบใด นอกจากได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

แอนนี่ สตีล, ฟลอร่า.

นิทานปัญจาบ ตำนานพื้นบ้านอินเดีย—กรุงเทพฯ : แอร์โรว์, 2568.

360 หน้า.

1. วรรณกรรมแปล I. ชลลดา ไพบูลย์สิน, แปล II. ชื่อเรื่อง.

ISBN 978-616-434-432-7

บรรณาธิการ : นิคม ชาวเรือ

กองบรรณาธิการ : สุภาภรณ์ สว่างจันทร์, วลัยกร เต็มขันท์, ปวันรัตน์ เกียรติธีรชัย

พิสูจน์อักษร : อัญญารัตน์ อ่อนฤทธิ์ **รูปเล่ม** : ชญานี ขุนพิลึก

ออกแบบปก: ชมพูนุช ขอดคำ **ฝ่ายขาย** : ณลิณพรรณ เผ่าพันธุ์ขาว

ผู้จัดการทั่วไป : เดือนนภา สุรามิตร

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย

บริษัท อมรินทร์ บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ที่ 2 ถ.บางกรวย-จงถนอม ต.มหาสวัสดิ์ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0-2423-9999 โทรสาร 0-2449-9222, 0-2449-9500-6

hompage : www.naiin.com

พิมพ์ที่ : **บริษัท ออฟเซ็ทพลัส จำกัด**

95/39 หมู่ 8 ซอย สุขสวัสดิ์ 84 ต.ในคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์

จ.สมุทรปราการ 10290

โทรศัพท์ 0-2461-2161-4 โทรสาร 0-2461-2165

ทำเพลตและแยกสีโดย : layprocess@gmail.com

โทรศัพท์ 0-2883-0360-1

ราคา 320 บาท

เกี่ยวกับผู้เขียน
Flora Annie Steel

ฟลอร่า แอนนี่ สตีล เป็นนักเขียนชาวอังกฤษที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในวัยผู้ใหญ่ในการใช้ชีวิต และเขียนเกี่ยวกับอินเดีย ในชีวิตต่อมา เธอย้ายไปสกอตแลนด์ ซึ่งสนใจในนิทานพื้นบ้านทำให้เธอตีพิมพ์ **"นิทานภาษาอังกฤษ"** ร่วมกับนักวาดภาพประกอบชื่อดัง อาเธอร์ แร็กแฮม

เธอแต่งงานกับเฮนรี วิลเลียม สตีล ซึ่งเป็นสมาชิกของข้าราชการพลเรือนอินเดีย และอีกยี่สิบสองปีต่อมาเธออาศัยอยู่ในอินเดีย ส่วนใหญ่อยู่ในแคว้นปัญจาบ

เธอสนับสนุนการผลิตงานหัตถกรรมท้องถิ่น และรวบรวมนิทานพื้นบ้าน หนึ่งปีก่อนออกจากอินเดีย เธอได้ร่วมเขียนและตีพิมพ์เรื่อง **The Complete Indian Housekeeper** ซึ่งให้คำแนะนำโดยละเอียดแก่สตรีชาวยุโรปในทุกแง่มุมของการจัดการครัวเรือนในอินเดีย

คำนำ

นิทานหลายเรื่องในชุดนิทานปัญจาบนี้ปรากฏอยู่ในวารสารของงานวิจัยต้นฉบับเกี่ยวกับอินเดีย (Indian Antiquary) หรือไม่ก็อยู่ใน *วารสารกัลกัตตา (Calcutta Review)* หรือ *ตำนานของแคว้นปัญจาบ (Legends of the Punjab)* เล่มใดเล่มหนึ่ง ต่อมาจึงได้รับการแปลแบบตามตัวอักษร ซึ่งหลายครั้งอาจไม่ค่อยสุภาพ หรือไม่มีมารยาท รวมทั้งเข้าใจได้ยากสำหรับผู้อ่านภาคภาษาอังกฤษที่ไม่ค่อยได้เดินทางไปไหน เพราะต้องจำไว้ว่า (ยกเว้นเรื่อง การเดินทางของราชาราซาลู (Adventures of Raja Rasâlu)) แล้ว เรื่องราวทั้งหมดนี้เป็นนิทานพื้นบ้านที่เล่าต่อกันมาแบบปากต่อปากในหมู่ผู้คนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้อย่างแท้จริง ในนิทานจะเต็มไปด้วยสำนวนที่เป็นภาษาพูด ซึ่งเราอาจตัดสินว่าหยาบคาย ซึ่งไม่ยุติธรรมอย่างยิ่งที่จะเปรียบเทียบมาตรฐานในเชิงอักษรศาสตร์ของนิทานเหล่านี้กับชุดนิทานอื่นๆ อาทิ *นิทานอาหรับราตรี (Arabian Nights) นิทานนกแก้ว (Tales of a Parrot)* หรือนิทานชุดอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน วิธีการที่นิทานเหล่านี้ถูกเรียบเรียงขึ้นมาก็เพียงพอแล้วที่จะบอกได้ว่า เหตุใดจึงทำให้เข้าใจผิดเช่นนั้นได้ หากจะประดิดประดอยถ้อยคำให้สวยหรู สละสลวย ผู้เขียนก็คงทำได้ แต่ด้วยความตั้งใจที่จะให้คงไว้ซึ่งกลิ่นอายของตะวันออกแบบต้นฉบับ การอธิบายเป็นขั้นเป็นตอนนั้นจะเป็นการทำเพื่อวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือเพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงหรือเป็นข้อแก้ตัว ทั้งนี้มีหลักฐานว่านิทานทั้งหมดในชุดนี้ ยกเว้น 3 เรื่อง ได้รับการเรียบเรียงโดย นาง เอฟ. เอ. สตีล ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในฤดูหนาวผ่านตำบลต่างๆ ที่ซึ่งสามีของเธอรับราชการเป็นหัวหน้าผู้พิพากษา

เสื่อผืนหนึ่งถูกนำมาปูไว้ใต้ต้นไม้ใกล้กับบริเวณที่ใช้เป็น *ศาล (Darbâr – สมัยก่อน หมายถึง สถานที่ตัดสินความของผู้ปกครองชาวพื้นเมือง หรือผู้สำเร็จราชการในประเทศอินเดีย และแอฟริกาตะวันตกที่ตกเป็นอาณานิคมของประเทศอังกฤษ)* เพื่อให้ผู้พิพากษาใช้พิจารณาคดี และตั้งอยู่ห่างเพียงพอให้ชาวบ้านเข้ามาตีสนิท ซึ่งโดยปกติแล้วก็เพียงไม่กี่นาที โดยทั่วไปแล้วจะเป็นพวกเด็กผู้ชายตัวเล็กๆ ที่พากันหยอกล้อและหัวร่อต่อกระซิก นั่นคือวิธีการเข้าหาแบบอยากรู้อยากเห็นของพวก *ชูปราสี (Chuprâsî – ผู้ดูแลทั่วไป)* ผู้ติดตามผู้พิพากษาของอินเดียซึ่งพบได้ในทุกๆ ศาล และสร้างความวุ่นวายพอสมควร แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็ค่อยๆ ดีขึ้น เหมือนสัตว์ป่าที่เริ่มเชื่อง ผู้หญิงกลุ่มหนึ่งหยุดแอบมอง และเมื่อถูกถามว่า 'คุณต้องการอะไร?' ก็จะได้รับคำตอบเหมือนๆ กันว่า 'เพื่อพบท่านผู้ทรงเกียรติ' *(âp ke darshan âe)* เมื่อเริ่มคุ้นเคยกันแล้ว ความยุ่งยากก็เหลือเพียงทำให้ผู้มาเยือนของคุณเข้าใจเป็นประการแรก และทำให้พวกเขาจากไปเป็นประการที่สอง เมื่อบทสนทนาทั่วไปเริ่มต้นขึ้น การสอบถามก็เข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ เช่น ในหมู่บ้านมีแม่มดกี่คน หรือพวกเขาใช้อะไรรักษาอาการเจ็บป่วย ตลอดจนการถูกจ้องมองด้วยนัยน์ตาปีศาจ (Evil Eye – เป็นการมองที่เชื่อกันในหลายวัฒนธรรมว่าสามารถทำให้ผู้ถูกมองได้รับการบาดเจ็บ หรือโชคร้าย อันเกิดจากการจ้องมองด้วยความอิจฉาหรือความเดียดฉันท์ เป็นต้น) แรกๆ บทสนทนาก็จะได้รับการปฏิเสธ แต่โดยทั่วไปแล้วการอดทนบ้างก็ทำให้ทราบความคิดของชาวบ้านในทิศทางที่ต้องการ จนกระทั่งในที่สุด หลังจากถูกการคะยั้นคะยอหลายครั้ง เด็กๆ บางคนเริ่มเล่านิทาน ขณะที่เด็กคนอื่นๆ คอยเพิ่มเติมแก้ไขในรายละเอียด การชิงดีชิงเด่นเอาชนะความกระดากอาย และในที่สุด นักเล่านิทานก็มารวมตัวกันอยู่ด้านหน้าพร้อมรับคำชมเชย ในทุกหมู่บ้านจะมีคนเล่านิทานเก่งๆ เสมอ—โดยทั่วไปแล้วจะเป็นเด็กผู้ชาย

หลังจากนั้นก็จำเป็นจะต้องใช้ความอดทน เพราะเป็นไปได้ว่านิทานเรื่องแรกๆ จะเป็นเรื่องที่เคยได้ยินมาแล้วนับร้อยๆ ครั้ง หรือไม่เช่นนั้นก็จะเป็นเรื่องสัพเพเหระที่ไร้แก่นสาร และไม่ปะติดปะต่อ อย่างไรก็ตาม ในตอนท้ายนักเล่านิทานจำเป็นต้องได้รับคำชมเชยอย่างมากมาย หรือไม่ก็โดยหวังว่าจะได้อะไรที่มีค่ามากกว่านั้น แต่เป็นไปได้ที่จะเสียเวลาหลายชั่วโมง และท้ายที่สุดก็ไม่ได้อะไรเลยนอกจากความหลากหลายที่ไร้ประโยชน์ของตำนานโด่งดังเรื่องหนึ่ง หรือที่แย่กว่านั้นคือการเรียบเรียงเศษเล็กเศษน้อยที่ยังหลงเหลืออยู่ในความทรงจำผิดๆ ถูกๆ จากนิทานที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนจำนวนมากมาย อย่างไรก็ตาม หลังจากผ่านไประยะหนึ่ง ผู้เรียบเรียงที่มีความเอาใจใส่ก็ได้รับผลตอบแทนเป็นความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดที่กำลังปะติดปะต่อกันจากเศษเล็กๆ น้อยๆ ที่ได้ยินมาจากที่นั่นบ้าง ที่นี่บ้าง และเป็นเรื่องน่ายินดีอย่างยิ่งเมื่อความสงสัยเลือนลางของคุณได้รับการยืนยันว่าตรงกันจากปากของพยานตัวน้อยๆ

นิทานเหล่านี้ให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องทางวรรณกรรมที่อาจกล่าวได้ว่ามากกว่าที่พบในนิทานชุดอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน นิทานเหล่านี้ได้รับการคัดเลือกอย่างพิถีพิถันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคงไว้ซึ่งเรื่องราวดีๆ ในรูปแบบที่ดีที่สุด และไม่ได้บิดเบือนแต่อย่างใด แม้ในเรื่องของภาษากล่าวคือ ไม่ใช้การทับศัพท์—ซึ่งจำเป็นต้องมีพจนานุกรมทั้งเล่มจึงจะเข้าใจได้—หรือไม่ใช่แบบฉบับที่ปรับให้เหมาะกับรสนิยมแบบอังกฤษ เป็นความพยายามที่จะแปลภาษาพูดหนึ่งไปสู่อีกภาษาพูดหนึ่ง และด้วยเหตุนี้เพื่อรักษากลิ่นหอมกรุ่นแบบชาวบ้านที่ปะปนอยู่กับกลิ่นน้ำหอมปรุงแต่งแบบวรรณคดีบริสุทธิ์ (Pure Poesy) ซึ่งหลายครั้งก็แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง คงไม่มีอะไรจะง่ายไปกว่าการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเขียน แต่การทำเช่นนั้น ในความเห็นของผู้เรียบเรียงแล้ว เป็นการลบความหมายของชีวิต และพัฒนาการของมนุษย์ (Human Value) ทั้งหมดออกไปจากนิทาน

รูปแบบดังกล่าวนั้นเป็นทางเลือกอย่างจงใจ ซึ่งอาจมองเห็นได้ทันทีในนิทานที่มีต้นกำเนิดแตกต่างกันเท่านั้น นิทานเรื่องการผจญภัยของราชาราซาลู (The Adventures of Raja Rasâlu) แปลจากต้นฉบับคร่าวๆ ของนักบัญชีประจำหมู่บ้านคนหนึ่ง และปัจจุบันอยู่ในรูปแบบดั้งเดิมเกือบทั้งหมด โดยเข้าใกล้มาตรฐานตามประเพณีนิยมของนิทานอินเดียมากขึ้น

ผลงานชิ้นนี้ถูกแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันในระหว่างนักเขียน 2 คน – เอฟ. เอ. สตีล รับผิดชอบเนื้อหา และพันตรี อาร์. ซี. เท็มเปิล (Major R. C. Temple) รับผิดชอบคำอธิบายประกอบ และภาคผนวกเกี่ยวกับการวิเคราะห์ และการสำรวจเหตุการณ์ (ส่วนที่เป็นเชิงอรรถท้ายเรื่อง) ส่วนหลังนี้สอดคล้องกับสังคมชาวบ้าน (Folklore Society - ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมพื้นบ้าน กับวัฒนธรรมเมือง) และตั้งใจให้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงสร้างทั่วไปของนิทานพื้นบ้านของพวกเขา

ดังนั้นจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารูปแบบของหนังสือเล่มนี้น่าจะทำให้การเขียนหนังสือเล่มนี้บรรลุวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ ควรเป็นเนื้อหาที่ทำให้เด็กๆ สนใจ และในขณะเดียวกันเชิงอรรถทั้งหลายก็ควรให้คุณค่าแก่ผู้ที่ศึกษานิทานพื้นบ้านในฐานะที่เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งด้วย

เอฟ. เอ. สตีล
อาร์. ซี. เท็มเปิล

ถึงผู้อ่านตัวน้อยๆ

เด็กๆ อยากรู้ไหมว่านิทานเล่มนี้เล่าเรื่องอะไร? มาด้วยกันสิ แล้วหนูจะรู้ จับมือฉันไว้นะ ไม่ต้องกลัวเพราะที่ใต้ฝ่าเท้าของหนูมีพรมของเจ้าชายฮัสซันรองอยู่แล้ว 'โอมเพี้ยง! แอบบร้าคาแดบบร้า' เราอยู่ในหมู่บ้านปัญจาบ ณ บัดนี้

*　　*　　*　　*　　*

เป็นเวลาพระอาทิตย์ตก เหนือที่ราบกว้างใหญ่สุดลูกหูลูกตา และไม่ถูกรบกวนเหมือนเป็นสวรรค์ ท้องฟ้าอันร้อนระอุไร้เมฆค่อยๆ เย็นตัวลงเป็นเงามืด พวกผู้ชายวางมือจากการทำงานที่กลางทุ่ง ที่เหมือนดั่งโอเอซิสกลางทะเลทรายที่โอบล้อมไว้ด้วยหมู่บ้านที่สร้างขึ้นด้วยโคลนเลน พวกเขาต้อนวัวกลับบ้านพร้อมกับแบกคันไถไว้บนบ่า พวกผู้หญิงทิ้งงานทอผ้าไว้ก่อนเพื่อไปเตรียมอาหารเย็นแบบง่ายๆ เด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ กลุ่มใหญ่เทินตะกร้าไว้บนศีรษะ และเดินกลับบ้านจากซานเมืองที่ไปทำงานตลอดทั้งวัน—นวดแป้ง ตากให้แห้ง และวางเรียงไว้เป็นเชื้อเพลิงอัดแท่งที่จำเป็นมากสำหรับชนบทที่หาไม้ได้ยากเย็น ส่วนพวกเด็กผู้ชายซึ่งอยู่ท่ามกลางฝุ่นฟุ้ง กำลังไล่ต้อนฝูงวัวผอมแห้ง และฝูงควายอุ้ยอ้ายไปยังสนามหญ้าที่มีพุ่มไม้หนาม หมดวันแล้ว วันที่แสนยากลำบาก และตรากตรำแม้แต่กับเด็กเล็กๆ และเวลากลางคืนก็มาถึงเพื่อให้ได้พักผ่อน และเล่นสนุก หมู่บ้านที่ถูกทิ้งร้างในตอนกลางวันกลับมีชีวิตชีวาด้วยเสียงอึกทึก พวกผู้ใหญ่จับกลุ่มกันที่หน้าประตูลานบ้าน พวกเด็กๆ ต่างโห่ร้องไปตามตรอกซอกซอย

ยามสนธยาของประเทศอินเดียช่างอยู่ได้ไม่นานก่อนที่จะมืดลง เสียงต่างๆ ก็ทยอยเงียบลง และเมื่อดวงดาวปรากฏขึ้น เด็กๆ ก็หายไป แต่ไม่ใช่ไปนอน มันร้อนเกินไป เพราะแสงแดดที่สาดอย่างแรงตลอดทั้งวันใส่ผนังโคลน พื้นบ้านและหลังคา ได้ทิ้งความร้อนไว้เป็นมรดกจนกว่าจะถึงเที่ยงคืน เมื่อสายลมเย็นพัดโชยมา และนำมาซึ่งความสดชื่น จึงได้เวลาเข้านอน แล้วจะผ่านพ้นชั่วโมงมืดมิดอันยาวนานนี้ไปได้อย่างไร? ทุกหมู่บ้านไม่พบว่ามีตะเกียง หรือเทียนสักเล่ม แสงสว่างเพียงอย่างเดียว—และที่ใช้อย่างประหยัด และเท่าที่จำเป็น—คือเปลวควันสลัวๆ จากเชือกจุ่มน้ำมัน ถึงกระนั้นแม้จะมืดมิด ช่วงเวลานั้นก็ไม่น่าเบื่อ เพราะในหมู่บ้านอินเดียแห่งนี้เป็นเวลาเล่านิทาน ไม่เพียงแต่เป็นทางเลือกเท่านั้น แต่ยังเป็นการเชื่อฟังคำสั่งสอนแต่โบราณที่ห้ามมิให้สนุกสนานไร้สาระ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้น ถึงพระอาทิตย์ตกอีกด้วย

เมื่อถามหนูน้อยคานียา ผู้เล่านิทานเก่งที่สุดในหมู่บ้านว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น เขาไม่เคยอ้าปากเลยจนกว่าพระอาทิตย์จะตกดิน แล้วเขาเริ่มจะยิ้มไม่หุบ พร้อมกับนัยน์ตาดำลุกวาว และฟันขาวเปล่งประกาย แล้วตอบว่านักเดินทางจะหลงทางหากเด็กๆ ขี้เกียจทำงานแล้วมานั่งเล่านิทานกันในตอนกลางวัน ส่วนนรินี เด็กหญิงเลี้ยงวัวจะก้มหน้างุด และเอาผ้าคลุมใบหน้าคล้ำๆ ของเธอไว้ หากใครถามอะไร หรือหนูน้อยรามจัสจะส่ายหัวโล้นๆ เพื่อปฏิเสธ และไม่มีเด็กผิวคล้ำ ท่อนขาเปล่าเปลือยคนไหนเลยที่จะยอมเล่านิทานตามที่ใครร้องขอในตอนกลางวัน

ไม่ ไม่!—ตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก แม้แต่ตอนที่เจ้าตัวน้อยต้องตรากตรำก็ไม่ปริปากสักคำ แต่ตั้งแต่พระอาทิตย์ตกดินจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น เมื่อไม่มีใครทำงานแล้ว ก็ได้เวลาจ้อไม่หยุด เพราะนั่นคือเวลาของการเล่านิทาน จากนั้นหลังจากมื้ออาหารที่มีอยู่น้อยนิด

หมดลง พวกเด็กๆ ก็ช่วยกันลากเตียงหวายของพวกเขาออกมายังลานโล่ง และนั่งจมลงไปเหมือนลูกนกในรัง เตียงหนึ่งนั่งได้ 3–4 คน ขณะที่เด็กคนอื่นๆ ขดตัวอยู่บนเสื่อที่ปูบนพื้น และเด็กบางคนแอบเข้ามาจากตรอกซอกซอยที่ห่างไกลเพื่อขอนั่งสักที่ตรงไหนก็ได้

ดวงดาวส่องแสงระยิบระยับเหนือศีรษะ ยุงคราวหึ่งๆ ท่ามกลางอากาศร้อนอบอ้าว สุนัขในหมู่บ้านเห่าใส่ศัตรูที่มันคิดไปเอง และจากรังนกแสนแออัดก็จะได้ยินเสียงเด็กๆ สับเปลี่ยนกันมาเล่านิทาน รังนั้นที รังนี้ที เรื่องเก่าแต่เล่าใหม่ นิทานที่เกิดขึ้นบนโลกยามพระอาทิตย์ขึ้น และถูกนำมาเล่ายามพระอาทิตย์ตก ผู้ฟังตัวน้อยๆ ฟังไป เคลิ้มไป และฝันตาม และยังคงมีสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์พบคู่ปรับของมัน หรือโบโปลูชิ ผู้กล้าหาญ ซึ่งกลับมาจากซ่องโจรพร้อมกับชัยชนะ และความมั่งคั่ง ฟังนะ!—นั่นคือเสียงตะโกนของคานิยา และมีเด็กๆ ที่ตั้งตารอคอยในหมู่ผู้ฟังที่เคลิบเคลิ้ม ในขณะที่เขาเริ่มเล่านิทานตามแบบฉบับ—

‘กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว—’

สารบัญ

คำนำ....6
ถึงผู้อ่านตัวน้อยๆ....10
ท่านบัซ....17
งานวิวาห์ของหนู....31
เจ้าชายผู้ซื่อสัตย์....41
การต่อรองแสนแย่ของหมี....56
เจ้าชายหัวใจราชสีห์ กับสหายทั้งสาม....64
ลูกแกะ....83
โบโปลูชิ....88
เจ้าหญิงมะเขือม่วง....95
วิกกี้ใจกล้า ช่างทอผ้าผู้กล้าหาญ....105
บุตรชายของมารดาทั้งเจ็ด....115
นกกระจอกกับอีกา....130
เสือ พราหมณ์ และสุนัขจิ้งจอก....136
ราชาจระเข้....140
ตาตุ่มน้อย....147
พันธมิตรใกล้ชิด เรื่องราวของความเดือดร้อน....153
สองพี่น้อง....160
สุนัขจิ้งจอก กับอีกัวน่า....176
ความตาย และการฝังศพนกกระจอกผู้น่าสงสาร....180
เจ้าหญิงพริกหวาน....193

ถั่วลันเตา กับถั่วแขก..... 202
สุนัขจิ้งจอก กับนกกระทา..... 209
แม่งู กับกษัตริย์อาลี มาร์ดัน..... 214
แหวนวิเศษ..... 221
สุนัขจิ้งจอก กับนกยูง.....232
เมล็ดข้าวโพด..... 235
ชาวนา กับคนปล่อยเงินกู้.....242
เทพเจ้าแห่งความตาย.....247
นักมวยปล้ำ เรื่องราวของวีรบุรุษ.....252
ตำนานของกวัชบรารี ราชินีผู้มีใจเยือกเย็นดั่งธารน้ำแข็ง..... 257
เมียผู้เฉียบคมของช่างตัดผม.....262
สุนัขจิ้งจอก กับจระเข้..... 273
กำเนิดราชาราซาลู.....278
ราชาราซาลูก้าวสู่โลกภายนอก.....284
ราชาราซาลูถูกสหายละทิ้ง..... 289
ราชาราซาลูผู้ฆ่ายักษ์.....294
ราชาราซาลูบวชเป็นโยคี.....300
ราชาราซาลูเสด็จไปยังเมืองของพระเจ้าสารกัป.....307
ราชาราซาลูทรงแกว่งชิงช้าให้กับพระธิดารูปงาม 70 นาง.....312
ราชาราซาลูทรงเล่นจอปัรกับพระเจ้าสารกัป..... 320
พระราชาทอดกรอบ.....326
โอรสครึ่งซีก.....335
มารดา และบุตรสาวผู้บูชาพระอาทิตย์.....345
เจ้าชายทับทิม.....350

นิทานปัญจาบ
ตำนานพื้นบ้านของอินเดีย

ท่านบัซ[1]

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ทหารผู้หนึ่งเสียชีวิต ทิ้งภรรยาของเขาให้เป็นหม้าย และมีบุตรชาย 1 คน พวกเขานั้นยากจนข้นแค้น และสุดท้ายก็เลวร้ายถึงขนาดไม่มีอะไรจะกิน

'แม่' บุตรชายพูด 'ขอเงิน 4 ชิลลิง แล้วข้าจะไปแสวงโชคในโลกกว้าง'

'อนิจจา!' แม่ตอบ 'ข้าจะไปเอาเงิน 4 ชิลลิงมาจากไหน แม้แต่เศษเงินซื้อขนมปังก็ยังไม่มี'

'เสื้อคลุมตัวเก่าของพ่อไง' เด็กหนุ่มตอบ 'ลองดูในกระเป๋าสิเผื่อจะมีอะไรอยู่ในนั้นบ้าง'

นางจึงไปดู และแลเห็นว่ามี 6 ชิลลิงหลบอยู่ที่ก้นกระเป๋า!

'มากกว่าที่คาดไว้เสียอีก' เด็กหนุ่มหัวเราะ 'เห็นมั้ย 2 ชิลลิงนี้สำหรับแม่ แม่จะมีชีวิตอยู่ได้จนกว่าข้าจะกลับมา ส่วนที่เหลือข้าจะชดใช้ให้เมื่อประสบโชคลาภ'

ดังนั้นเขาจึงออกเดินทางไปแสวงหาโชคลาภของเขา ในระหว่างทาง เขาเห็นแม่เสือโคร่ง[2] ตัวหนึ่งกำลังเลียอุ้งตีนของมัน และร้องคร่ำครวญ เขากำลังจะวิ่งหนีจากเจ้าสัตว์น่ากลัวนั้นตอนที่มันร้องเรียกเขาแผ่วเบาว่า ‘เด็กดี ถ้าเจ้าดึงหนามออกให้ข้า ก็จะเป็นบุญคุณตลอดไป’

‘ไม่ใช่ข้า!’ เด็กหนุ่มตอบ ‘ทำไมน่ะรึ พอข้าเริ่มดึงหนามออก เจ้าก็จะเจ็บ แล้วใช้อุ้งตีนตะบบข้าจนตายน่ะสิ’

‘ไม่ ไม่!’ เสือโคร่งร้อง ‘ข้าจะหันหน้าไปหาต้นไม้ และพอรู้สึกเจ็บข้าก็จะฟาดใส่มัน’

สุดท้ายบุตรชายทหารก็ยอมตกลง แล้วเขาก็ดึงหนามออกให้ เมื่อรู้สึกเจ็บ เสือโคร่งก็ฟาดต้นไม้จนลำต้นหักเป็นท่อนๆ จากนั้นมันก็หันไปหาบุตรชายทหารคนนั้น และกล่าวอย่างขอบคุณว่า ‘รับกล่องนี้ไว้เป็นรางวัลนะลูกชาย แต่อย่าเปิดจนกว่าจะเดินทางไปได้ 9 ไมล์’

บุตรชายทหารคนนั้นจึงขอบคุณแม่เสือโคร่ง และจากไปพร้อมกับกล่องเพื่อตามหาโชคของเขา เมื่อเขาเดินทางไปได้ 5 ไมล์ เขารู้สึกมั่นใจว่ากล่องใบนั้นมีน้ำหนักมากกว่าตอนแรก และดูเหมือนจะหนักขึ้นเรื่อยๆ ในทุกย่างก้าวที่เขาเดิน เขาพยายามอย่างยิ่งที่จะแบกกล่องนั้นต่อไป แต่ความอดทนของเขาก็หมดลงเมื่อเดินไปได้ประมาณ 8 ไมล์กว่า 'ข้าว่าเสือโคร่งตัวนั้น ต้องเป็นแม่มดหมอผีแน่ๆ และมันกำลังเล่นกลหลอกข้า' เขาแผดเสียงร้อง 'แต่ข้าจะไม่ทนกับเรื่องไร้สาระนี้อีกต่อไป กองอยู่ตรงนี้ล่ะ เจ้ากล่องเก่าๆ น่าสมเพช! และข้าก็ไม่สนหรอกว่าจะมีอะไรอยู่ในนั้น'

พูดจบเขาก็โยนกล่องลงบนพื้นอย่างแรงจนมันอ้าออก และชายชราตัวเล็กจิ๋วก็ก้าวออกมา เขาสูงแค่หนึ่งศอก[3] แต่เคราของเขายาวหนึ่งศอกกว่าๆ และลากไปกับพื้น

มนุษย์ตัวจิ๋วกระทืบเท้าทันที และดูว่าเด็กหนุ่มที่โยนกล่องลงพื้นอย่างแรง

'ให้ตายสิ!' บุตรชายทหารอุทานด้วยความประหลาดใจ เขาแทบจะอดยิ้มไม่ได้กับตัวกะเปี๊ยกที่ดูน่าขบขันนั้น 'ตัวเล็กกะเปี๊ยกเดียว แต่ก็อ้วนปุ๊กลุก ท่านผู้เฒ่า! ท่านชื่ออะไรรึ?'

'ท่านบัซ!' มนุษย์สูงหนึ่งศอกกัดฟันตอบ โดยยังคงกระทืบเท้าอย่างกราดเกรี้ยว

'ให้ตายสิ!' บุตรชายทหารอุทานอย่างประหลาดใจอีกครั้ง 'ถ้ากล่องใบนั้นใส่ท่านไว้ ข้าก็ยินดีไม่มีปัญหาที่จะแบกมันไปไกลกว่านี้'

'ไร้มารยาท' มนุษย์ตัวจิ๋วตะคอกใส่ 'บางทีถ้ายอมทนแบกมันต่อไปให้ครบ 9 ไมล์ ก็อาจจะพบอะไรที่ดีกว่า แต่ตอนนี้มันก็สายไปแล้ว ถึงอย่างไร ข้าก็ดีพอที่จะรับใช้เจ้าอย่างซื่อสัตย์ตามคำสั่งของนายหญิงของข้า'

‘รับใช้ข้า!—ถ้าอย่างนั้นข้าขอให้เจ้าหาอาหารเย็นให้กินหน่อย เพราะข้าหิวจะแย่แล้ว! และนี่ 4 ชิลลิง เอาไปเลย’

ไม่ทันที่บุตรชายทหารจะพูดจบ และมอบเงินให้ ก็มีเสียงเคลื่อนไหวอย่างฉับไว หวือๆ คล้ายเสียงผึ้งตัวโต ท่านบัซแหวกตัวผ่านอากาศไปยังร้านขายขนมในเมืองที่ใกล้ที่สุด เขายืนอยู่ตรงนั้น มนุษย์สูงหนึ่งศอก ที่มีหนวดเครายาวหนึ่งศอกกว่าๆ ลากไปกับพื้นยืนอยู่ข้างๆ กระทะกวนขนมใบใหญ่ และตะโกนเสียงดังที่สุดว่า ‘เฮ้! เฮ้! ท่านพ่อค้าร้านขายขนม ขอขนมให้ข้าหน่อย!’

พ่อค้าร้านขายขนมมองไปรอบๆ ร้าน และมองลอดหน้าต่างออกไปตามถนนก็ไม่เห็นใคร เพราะท่านบัซตัวจิ๋วหลบอยู่ข้างๆ กระทะ จากนั้นมนุษย์ตัวจิ๋วนั้นก็ตะโกนดังกว่าเดิมว่า ‘เฮ้! เฮ้! ท่านพ่อค้าร้านขายขนม เอาขนมให้ข้าหน่อย!’ และเมื่อพ่อค้าร้านขายขนมมองหาลูกค้าของเขาไม่พบ ท่านบัซก็โกรธ และวิ่งเข้าไปหยิกขา และกระทืบที่เท้าของเขาพร้อมกับพูดว่า ‘คนอวดดี! มองไม่เห็น *ข้า* รึไง ทำไมล่ะ ก็ยืนอยู่ข้างๆ กระทะนี่มาตลอด!’

พ่อค้าร้านขายขนมขอโทษอย่างนอบน้อม และรีบไปเอาขนมที่อร่อยที่สุดของเขาออกมาให้ลูกค้าตัวจิ๋วขี้หงุดหงิดของเขา จากนั้นท่านบัซเลือกขนมน้ำหนัก 100 ชั่ง[4] แล้วพูดว่า ‘เร็วเข้า เอาไปห่อแล้วใส่มาในมือของข้า ข้าจะเอากลับบ้าน’

‘มันหนักเอาการอยู่นะท่าน’ พ่อค้าร้านขายขนมอมยิ้ม

‘ธุระอะไรของเจ้า ข้าอยากรู้นัก’ ท่านบัซตะคอกใส่ ‘แค่ทำตามที่ข้าบอก และนี่เงินของเจ้า’ พูดจบเขาก็ควักเงิน 4 ชิลลิงในกระเป๋า

‘ก็แล้วแต่ท่าน’ ชายคนนั้นตอบอย่างร่าเริง ขณะที่เขามัดขนมเป็นห่อใหญ่ และวางไว้บนมือของมนุษย์ตัวจิ๋วที่ยื่นออกมา โดยคาดหวัง

ว่าน้ำหนักขนาดนั้นจะถ่วงตัวของเขาให้จมลง แต่แท้จริงแล้ว! *หวือ! หวือ!* เขาพุ่งไปในอากาศอย่างรวดเร็วพร้อมกับเงินที่ยังอยู่ในกระเป๋า

เขาบินถลาต่อไปยังร้านขายของชำ และยืนอยู่หลังกระบุงใส่แป้งสาลี เขาตะโกนสุดเสียงว่า 'เฮ้! เฮ้! ท่านพ่อค้าของชำ เอาแป้งสาลีมาให้ข้าหน่อย!'

และเมื่อพ่อค้าของชำมองไปรอบๆ ร้าน และมองลอดหน้าต่างออกไปตามถนนก็ไม่เห็นใคร มนุษย์จิ๋วสูงหนึ่งศอกพร้อมกับลากหนวดเครายาวหนึ่งศอกกว่าๆ ลากไปกับพื้น ตะโกนร้องดังขึ้นไปอีก 'เฮ้! เฮ้! ท่านพ่อค้าของชำ เอาแป้งสาลีมาให้ข้าหน่อย!'

จากนั้นเมื่อไม่ได้รับคำตอบ เขาก็โผบินขึ้นด้วยความโกรธจัด แล้วเข้าไปกัดขาของพ่อค้าของชำผู้เคราะห์ร้าย หยิก และเตะเขา แล้วพูดว่า 'คนอวดดี! อย่าแสร้งทำเป็นไม่เห็น *ข้า!* ทำไมล่ะ ข้ายืนอยู่ใกล้ๆ นี่ไง ด้านหลังกระบุง!'

พ่อค้าของชำกล่าวขอโทษอย่างนอบน้อมสำหรับความผิดพลาดของเขา และถามท่านบัซว่าเขาต้องการแป้งสาลีเท่าไร

'เอาแป้งน้ำหนัก 200 ชั่ง' มนุษย์ตัวจิ๋วตอบ 'น้ำหนัก 200 ชั่ง ไม่ขาดไม่เกิน มัดเป็นห่อแล้วข้าจะเอาไปด้วย'

'ท่านมีเกวียน หรือสัตว์บรรทุกมาด้วยรึ ชักสงสัย?' พ่อค้าของชำกล่าว 'น้ำหนัก 200 ชั่ง มันหนักเอาการ'

'เรื่องอะไรของเจ้า?' ท่านบัซร้องเสียงหลง แล้วกระทืบเท้า 'ข้ามีเงินไม่พอจ่ายหรือไง' จากนั้นเขาก็เขย่าเหรียญเงินในกระเป๋าดังกรุ๋งกริ๋งอีกครั้ง

ดังนั้นพ่อค้าของชำจึงห่อแป้งสาลีเป็นมัดแล้ววางไว้ในมือที่ยื่นออกมาของมนุษย์จิ๋ว โดยคาดหวังเต็มที่ว่ามันจะบดขยี้เขา ทันใดนั้นท่านบัซ

ก็บินออกไปอย่างรวดเร็วพร้อมเสียงหวีดหวิว! โดยที่ชิลลิงยังอยู่ในกระเป๋าของเขา *หวือ หวือ!*

บุตรชายทหารแค่สงสัยว่าเกิดอะไรขึ้นกับคนรับใช้ตัวสูงหนึ่งศอกของเขา ทันใดนั้นก็เกิดเสียงหวีดหวิว! เพื่อนตัวเล็กจิ๋วร่อนลงมาอยู่ข้างๆ เขา ใช้ผ้าเช็ดหน้าราวกับว่าเขาร้อน และเหนื่อยมาก เขาพูดอย่างครุ่นคิด ‘ตอนนี้ หวังว่าข้าจะนำมาให้เพียงพอแล้วนะ แต่เจ้านายเจริญอาหารอย่างยิ่ง!’

‘ข้าควรจะพูดว่ามากเกินพอ’ เด็กหนุ่มหัวเราะ แล้วมองไปที่ข้าวของห่อเบ้อเริ่ม

จากนั้นท่านบัซก็ทำโรตี และบุตรชายทหารก็กินเข้าไป 3 ชิ้นกับขนมอีกเต็มกำมือ แต่มนุษย์จิ๋วสูงหนึ่งศอกกินส่วนที่เหลือทั้งหมดจนเกลี้ยง เขาพูดพร้อมอาหารเต็มปากว่า ‘เจ้านายเจริญอาหารอย่างยิ่ง—เจริญอาหารอะไรเช่นนั้น!’

หลังจากนั้นบุตรชายทหาร และท่านบัซคนรับใช้ของเขา ก็เดินทางไปไกลจนกระทั่งถึงเมืองของพระราชา ขณะนั้นพระราชาทรงมีพระธิดาองค์หนึ่งชื่อเจ้าหญิงบุษบา[5] นางน่ารัก อ่อนโยน และงดงาม นางมีรูปร่างผอมบางมากจนมีน้ำหนักเท่ากับดอกไม้ 5 ดอกเท่านั้น ทุกเช้านางจะขึ้นชั่งบนตาชั่งทองคำ และตาชั่งมักจะหมุนเมื่อใส่ดอกไม้ดอกที่ห้า พอดิบพอดี

บัดนั้นเป็นเรื่องบังเอิญมากที่บุตรชายทหารแลเห็นเจ้าหญิงบุษบาผู้น่ารัก อ่อนโยน งดงาม ผอมเพรียว และแน่นอนว่าเขาตกหลุมรักนางเข้าอย่างจัง เขากินไม่ได้ นอนไม่หลับ และไม่ทำอะไรเลยทั้งวันนอกจากพูดกับมนุษย์จิ๋วที่ซื่อสัตย์ของเขาว่า ‘โอ้ ท่านบัซที่รัก! โอ้ ท่านบัซผู้ใจดี!—อุ้มข้าไปหาเจ้าหญิงบุษบา เพื่อที่ข้าจะได้พบ และพูดคุยกับนาง’

‘อุ้มเจ้าเนี่ยนะ!’ เจ้าตัวเล็กร้องเสียงแหลมอย่างเย้ยหยัน ‘นั่น

Copyright 1894 *by Macmillan & Co.*

เป็นไปไม่ได้! ทำไมรึ ก็เจ้าตัวใหญ่กว่าข้าเป็น 10 เท่า เจ้าควรอุ้ม *ข้า!'*

อย่างไรก็ตาม เมื่อบุตรชายทหารขอร้อง และอ้อนวอน พร้อมกับมีใบหน้าซีดเผือดด้วยความตรอมใจเพราะคิดถึงเจ้าหญิงบุษบา ท่านบัชผู้มีใจเมตตาก็รู้สึกสงสาร และเชิญให้เด็กหนุ่มนั่งบนฝ่ามือของเขา จากนั้นก็เกิดเสียงดังหวีดหวิว หวือ หวือ! พวกเขาถลาออกไป และในบัดดลก็เข้าไปอยู่ในพระราชวัง ขณะนั้นเป็นเวลากลางคืน เจ้าหญิงกำลังบรรทมหลับ อย่างไรก็ตาม เสียงที่ดังสนั่นนั้นปลุกให้นางทรงตื่นขึ้น และนางก็ค่อนข้างทรงหวาดกลัว เมื่อทอดพระเนตรชายหนุ่มรูปงามคุกเข่าอยู่ข้างๆ แน่นอนว่าเจ้าหญิงเริ่มที่จะกรีดร้อง แต่ก็หยุดทันทีเมื่อบุตรชายทหารผู้มีความสุภาพยิ่งนักขอร้องให้นางอย่าตื่นตระหนกด้วยคำพูดที่แสนหวาน และหลังจากนั้นทั้งสองก็คุยกันถึงเรื่องที่น่ายินดีทั้งหมดในขณะที่ท่านบัชยืนอยู่ที่ประตู และทำหน้าที่เฝ้ายาม เขาเอาก้อนอิฐมาก่อขึ้นบังไว้เพื่อไม่ให้ดูเหมือนกำลังสอดรู้สอดเห็นเรื่องของหนุ่มสาว

บัดนี้เป็นเวลาเช้ามืดแล้ว บุตรชายทหาร และเจ้าหญิงบุษบาพูดคุยกันจนเหนื่อยล้า และผล็อยหลับไป จากนั้นท่านบัชซึ่งเป็นผู้รับใช้ที่ซื่อสัตย์ก็รำพึงกับตัวเองว่า 'จะทำอย่างไรดี? ถ้าเจ้านายของข้ายังคงหลับใหลอยู่ที่นี่ก็จะมีคนมาพบเข้า และเขาจะถูกฆ่าแน่นอนเหมือนกับที่ข้าชื่อ บัช แต่ถ้าข้าปลุกเขา พนันได้ว่าเขาจะไม่ยอมไป

ดังนั้นเพื่อไม่ให้เสียเวลา เขาสอดมือเข้าไปใต้เตียง แล้วมีเสียงหวีดหวิว *หวือ หวือ!* เตียงหลังนั้นถูกนำไปยังอุทยานใหญ่แห่งหนึ่งนอกเมือง เขาวางเตียงนั้นลงใต้ร่มเงาของต้นไม้ใหญ่ที่สุด แล้วถอนรากต้นไม้ที่ใหญ่ที่สุดรองลงมา จับมันพาดบ่าของเขาไว้ แล้วเดินเฝ้ายามเพื่อคอยคุ้มกัน

ไม่นานทั้งเมืองก็โกลาหลเพราะเจ้าหญิงบุษบาถูกลักพาตัวไป

พระราชา และพระมเหสีก็เสด็จออกตามหาเจ้าหญิง สารวัตรตาเดียว[6] มาที่หน้าประตูอุทยาน

'มาที่นี่เพื่อต้องการอะไร?' ท่านบัซผู้กล้าหาญส่งเสียงลอดต้นไม้มาถึงเขา

สารวัตรตำรวจมองด้วยตาข้างเดียวก็ไม่เห็นสิ่งใดนอกจากกิ่งไม้ แต่เขาก็ตอบออกไปอย่างหนักแน่นว่า 'ข้าต้องการเจ้าหญิงบุษบา!'

'ข้าจะทำให้นายร่วงเป็นดอกไม้! ออกไปจากอุทยานของข้าได้ไหม?' มนุษย์จิ๋วสูงหนึ่งศอก และมีหนวดเครายาวหนึ่งศอกกว่าๆ ลากไปกับพื้นร้องเสียงหลง และด้วยเหตุนี้เขาจึงหักต้นไม้มาเฆี่ยนตีม้าของตำรวจอย่างแรงจนเกือบจะทำให้คนขี่กระเด็น

ชายผู้น่าสงสารคนนั้นตรงไปเฝ้าพระราชา แล้วทูลว่า 'ฝ่าบาท! หม่อมฉันเชื่อว่าเจ้าหญิงบุษบา พระธิดาประทับอยู่ในอุทยานนอกเมืองของฝ่าบาทนี้เอง ตรงนั้นมีต้นไม้ต้นหนึ่งต่อสู้อย่างหนักหน่วง'

เมื่อเป็นดังนั้น พระราชาจึงทรงมีบัญชาให้บริวารทั้งหมด และม้าของพระองค์หาทางเข้าไปยังอุทยานนั้น แต่ท่านบัซที่หลบอยู่หลังต้นไม้ได้จัดการกับพวกเขาทั้งหมด ครึ่งหนึ่งถูกฆ่าตาย และที่เหลือก็วิ่งเตลิดไป อย่างไรก็ตาม เสียงของการต่อสู้ปลุกคู่รักหนุ่มสาวให้ตื่นขึ้นมา และขณะที่พวกเขาเชื่อมั่นว่าพวกเขาไม่อาจแยกจากกันได้อีกต่อไป พวกเขาจึงตัดสินใจบินไปด้วยกัน ดังนั้นเมื่อการต่อสู้สิ้นสุดลง บุตรชายทหาร เจ้าหญิงบุษบา และท่านบัซจึงออกเดินทางสู่โลกกว้าง

บัดนั้นบุตรชายทหารปลื้มใจในความโชคดีของตนที่เอาชนะใจของเจ้าหญิงจนพูดกับท่านบัซว่า 'ข้าประสบโชคแล้ว ดังนั้นข้าไม่ต้องการเจ้าอีกต่อไป เชิญเจ้ากลับไปหานายหญิงของเจ้าได้'

'เชอะ!' ท่านบัซอุทานอย่างเย้ยหยัน 'คนหนุ่มสาวก็เป็นเสีย

อย่างนี้ เอาที่สบายใจเลย อย่างไรก็ตาม เอาหนวดเส้นนี้ของข้าไป แล้วถ้าเกิดมีปัญหา ก็แค่จุดไฟเผาแล้วข้าจะมาช่วย'

ดังนั้นท่านบัซจึงไปพร้อมเสียงดังหวีดหวิว และบุตรชายทหารกับเจ้าหญิงบุษบาก็ใช้ชีวิต และเดินทางไปด้วยกันอย่างมีความสุข จนกระทั่งในที่สุดพวกเขาหลงทางอยู่ในป่า และเร่ร่อนอย่างไร้จุดหมายสักระยะโดยไม่มีอาหารใดๆ เลย เมื่อพวกเขาใกล้จะอดตายก็มีพราหมณ์คนหนึ่งมาพบพวกเขา และเมื่อได้ยินเรื่องราวของพวกเขาจึงพูดว่า 'อนิจจา! เด็กๆ ผู้น่าสงสาร!—กลับบ้านไปกับข้า แล้วข้าจะหาอะไรให้กิน'

ถ้าเขาจะพูดว่า 'ข้าจะกินเจ้า' มันคงจะใกล้เป้าหมายมากกว่า เพราะเขาไม่ใช่พราหมณ์ แต่เป็นปอบ[7] ที่น่าสะพรึงกลัว ผู้ชอบกลืนกินชายหนุ่มรูปงาม และหญิงสาวร่างบอบบาง แต่เพราะไม่รู้อะไรทั้งหมดนั้น ทั้งคู่กลับบ้านไปกับเขาอย่างมีความสุข เขาสุภาพที่สุด และเมื่อพวกเขามาถึงบ้านของเขา เขาก็พูดว่า 'อยากจะกินอะไรก็ทำเลย เพราะข้าไม่มีแม่ครัว นี่คือกุญแจของข้า เปิดตู้ได้ทุกใบยกเว้นใบที่ไขด้วยกุญแจทองคำ ในระหว่างนี้ข้าจะออกไปเก็บฟืน'

จากนั้นเจ้าหญิงบุษบาก็เริ่มเตรียมอาหาร ในขณะที่บุตรชายทหารเปิดตู้ทั้งหมด ในนั้นเขาแลเห็นเพชรพลอย เสื้อผ้าอาภรณ์ และถ้วยชามตลอดจนถุงทอง และถุงเงินพวกนั้นช่างงดงามจนความอยากรู้อยากเห็นของเขาเข้าครอบงำจนไม่คิดให้รอบคอบ และไม่สนใจว่าพราหมณ์จะเตือนไว้อย่างไร เขากล่าวว่า 'เราจะเห็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ซ่อนไว้ในตู้ที่ไขด้วยกุญแจทองคำ' เขาจึงเปิดตู้ใบนั้น แต่ดูเถิด! มันเต็มไปด้วยกระโหลกมนุษย์ที่ถูกคัดสรรมา และขัดมันวาว เมื่อเห็นภาพอันน่าสยดสยองนี้ บุตรชายทหารก็ถลากลับไปหาเจ้าหญิงบุษบาแล้วพูดว่า 'เราถูกหลอกแล้ว! เราถูกหลอกแล้ว!—นี่ไม่ใช่พราห์ม แต่เป็นปอบน่าเกลียดน่ากลัว!'

ในขณะนั้นเอง พวกเขาก็ได้ยินเสียงเขาอยู่ที่ประตู และเจ้าหญิงผู้กล้าหาญ และฉลาดเฉลียวแทบไม่มีเวลาที่จะแหย่หนวดเส้นนั้นเข้าไปในกองไฟ ก่อนที่ปอบซึ่งมีฟันแหลมคม และดวงตาที่ดุร้ายจะปรากฏตัวขึ้น แต่ในชั่วพริบตา เสียงดังหวีดหวิว *หวือ หวือ!* ดังก้องในอากาศ ใกล้เข้ามา ใกล้เข้ามาเรื่อยๆ จากนั้นปอบผู้ซึ่งรู้ดีว่าศัตรูของมันคือใครได้แปลงร่างเป็นฝนตกหนักที่เทลงมาเป็นกระแสน้ำ โดยหวังว่าจะทำให้ท่านบัซจมน้ำตาย แต่ *เขา* ก็แปลงร่างเป็นลมพายุที่พัดฝนกลับไป จากนั้นจึงแปลงร่างเป็นนกพิราบ แต่ท่านบัซแปลงเป็นเหยี่ยวบินไล่ตามไป กดดันอย่างหนักจนแทบไม่มีเวลาแปลงร่างเป็นดอกกุหลาบ และหล่นลงบนตักของพระอินทร์[8] ขณะที่ประทับในราชสำนักเพื่อทรงฟังการขับร้องของบรรดาสาวฟ้อนรำ จากนั้นท่านบัซก็แปลงร่างเป็นนักดนตรีผู้เฒ่าอย่างฉับไว และยืนอยู่ข้างๆ กวีผู้หนึ่งที่กำลังดีดกีตาร์ และพูดว่า ‘น้องชาย ท่านเหนื่อยแล้ว ให้ *ข้า* เล่นเถอะ’

แล้วเขาก็เล่นดนตรีแสนไพเราะ และขับร้องเสียงหวานเสียจนพระอินทร์ตรัสว่า ‘จะให้อะไรเป็นรางวัลแก่เจ้าดีนะ? บอกมาตามที่ต้องการแล้วสิ่งนั้นจะเป็นของเจ้า’

จากนั้นท่านบัซก็พูดว่า ‘ข้าพเจ้าขอเพียงดอกกุหลาบที่อยู่บนตักของท่าน’

‘ข้าอยากให้เจ้าขอไม่มาก ไม่น้อยไปกว่านี้’ พระอินทร์ตรัสตอบ ‘แค่ดอกกุหลาบ แต่ร่วงหล่นลงมาจากสวรรค์ อย่างไรก็ตาม มันเป็นของเจ้า’

พูดจบพระอินทร์ก็ทรงโปรยดอกกุหลาบไปทางนักดนตรี และดูเถิด! กลีบดอกร่วงโปรยปรายลงมาที่พื้น ท่านบัซคุกเข่าลง และรวบรวมทั้งหมด แต่กลีบหนึ่งหลุดรอดไปกลายเป็นหนู ท่านบัซจึงกลายร่างเป็น

แมวจับ และกินหนูได้ด้วยความเร็วปานสายฟ้าแลบ

ตลอดเวลานั้น เจ้าหญิงบุษบา และบุตรชายทหารตัวสั่นริกๆ รอการจู่โจมเข้ามาในกระท่อมของปอบ แล้วจู่ๆ ก็มีเสียงดัง *หวือ หวือ!* ท่านบัซมาถึงอย่างมีชัย ส่ายหน้า และพูดว่า 'ท่านทั้งสองกลับบ้านไปดีกว่า เพราะไม่เหมาะที่จะดูแลตัวเอง'

จากนั้นเขาก็ใช้มือข้างหนึ่งโกยเพชรพลอย และทองคำทั้งหมด มืออีกข้างหนึ่งจับตัวเจ้าหญิง และบุตรชายทหารไว้ จากนั้นก็พาพุ่งกลับบ้านไปหาแม่ผู้น่าสงสารผู้ซึ่งมีชีวิตอยู่ด้วยเงิน 2 ชิลลิง แม่ดีใจที่ได้พบพวกเขา

จากนั้นก็เกิดเสียงหวีดหวิวดังยิ่งขึ้นไปกว่าเดิม *หวือ หวือ!* ท่านบัซหายวับไปจากสายตาโดยไม่รอแม้คำขอบคุณ และไม่มีใครพบเห็นหรือได้ยินชื่อเขาอีกเลย

ส่วนบุตรชายทหาร และเจ้าหญิงบุษบาก็อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขตลอดกาล

---

1. *ท่านบัซ (Sir Buzz)*—ในภาษาท้องถิ่นของแคว้นปัญจาบเรียกว่า Mîyân Bhûngâ ซึ่งหมายถึง ท่านด้วง (Sir Beetle) หรือท่านผึ้ง (Sir Bee) คำนี้เชื่อมโยงอย่างชัดเจนกับรากศัพท์อารยันทั่วไป *Frem, Bhran, Bhah, Bhin* กับเสียงหึ่ง ๆ เหมือนผึ้งหรือด้วง
2. *แม่เสือโคร่ง (Tigress)*—ผู้บรรยายไม่ได้อธิบายว่าเป็น *ภูติ (Bhût)* ซึ่งโดยปกติจะเป็นผีร้าย แต่ในเรื่องนี้น่าจะเป็นนางฟ้าผู้มีเมตตามากกว่า
3. *หนึ่งศอก (Span)*—คำในภาษาท้องถิ่นคือ *Hâth* ช่วงแขนท่อนล่างจากข้อศอกลงไป หรือโดยทั่วไปเท่ากับครึ่งหลา หรือ 18 นิ้ว
4. น้ำหนัก 100 ชั่ง (Hundredweight)—ในที่นี้คือน้ำหนักของผู้ชายชาวอินเดียที่หนักประมาณ 80 ปอนด์
5. *เจ้าหญิงบุษบา (Princess Blossom)*—Bâdshâhzâdi Phûlî เจ้าหญิงดอกไม้ (Princess Flower) หรือ Phûlâzâdî ผู้ถือกำเนิดจากดอกไม้
6. *สารวัตรตาเดียว (One-Eyed Chief Constable)*—ในต้นฉบับภาษาท้องถิ่นใช้คำว่า *Kotwál (ผู้นำ)* เขาเป็นบุคคลที่คุ้นเคยมากในนิทานตะวันออกทุกเรื่องที่มีต้นกำเนิดจากชาวมุสลิม (Musalmân) และต้องเป็นบุคคลชาวตะวันออกที่มีชีวิตอยู่ในยุคกลางจริง ๆ เนื่องจากเขาเป็นสารวัตรตำรวจ (หากคำดังกล่าวสามารถใช้ได้อย่างมีความเหมาะสม) ในทุกเมือง มีการนำสำนวน

'ตาเดียว' มาใช้เพื่อแสดงนิสัยที่ชั่วร้ายของเขา ตามคำพังเพยที่รู้จักกันดี และความเชื่อสากล—

พวกตาเขๆ ตามัว คอเบี้ยว พวกนี้ชั่วร้าย
คนพวกนี้ ใครขอความช่วยเหลือก็มิให้

7. *ปอบ (Vampire)*—คำที่ใช้คือคำภาษาอาหรับว่า *Ghûl* (ในภาษาอังกฤษมักใช้ *Ghowl* หรือ *Ghoul*) ซึ่งเป็นปอบ ปีศาจที่กลืนกินมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับภูต (*Bhût*) และเปรต (*Pret*) ซึ่งเป็นผีร้ายของชาวฮินดู อาจสังเกตได้ในที่นี้ว่า *Ghol* ในภาษาเปอร์เซียคือ loup-garou ของยุโรป ซึ่งเป็นปีศาจกินคนในป่า
8. *พระอินทร์ (King Indar or Indra)*—แต่ดั้งเดิมเป็นเทพแห่งสวรรค์ ผู้ประทานฝน ฯลฯ แต่ในตำนานเทพเจ้าฮินดูในเวลาต่อมา พระองค์อยู่ในฐานะผู้ปกครองเทพอันดับที่สองผู้ปกครองสวรรค์ ผู้ก่อตั้งราชสำนักของพระอินทร์ *(Indar kâ akhârâ หรือ Indrasan Sabhâ)* ซึ่งมีความหมายคล้ายๆ กับความชีวิตที่เอาแต่สนุกสนาน และความมักมากในกาม

งานวิวาห์ของหนู

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีเจ้าหนูตัวอ้วนพีติดอยู่ท่ามกลางสายฝนที่ตกกระหน่ำ เมื่ออยู่ไกลจากชายคาที่กำบัง มันจึงเริ่มขุดหลุม และหลบอยู่ในหลุมนั้นจนตัวแห้งสนิท ในขณะที่ด้านนอกฝนยังตกอยู่อย่างครึกโครม จนทางเดินเต็มไปด้วยแอ่งน้ำน้อยๆ

ในระหว่างที่ขุดดินนั้น เจ้าหนูพบรากไม้เล็กๆ แห้งกำลังดีที่เหมาะจะทำเป็นเชื้อเพลิง มันจึงเอารากไม้นั้นวางพักไว้อย่างระมัดระวังเพื่อที่จะนำกลับบ้านไปด้วย เพราะมันเป็นสัตว์ที่มีนิสัยประหยัด—เมื่อฝนหยุดลง เจ้าหนูก็ออกเดินทางพร้อมกับคาบรากไม้แห้งนั้นไปด้วย ขณะที่เจ้าหนูค่อยๆ หาทางเดินหลบหลีกแอ่งน้ำน้อยๆ พวกนั้นอย่างคล่องแคล่ว มันก็แลเห็นชายผู้น่าสงสารคนหนึ่งกำลังพยายามจุดไฟแต่ไม่สำเร็จ ขณะที่เด็กเล็กๆ ที่ยืนล้อมวงอยู่ข้างๆ เขาพากันร้องไห้กระจองอแง

‘โอ้ว ... แม่เจ้า!’ เจ้าหนูที่ทั้งใจอ่อน และขี้สงสัยอุทาน และพูดว่า ‘ช่างน่าสงสาร! เกิดอะไรขึ้น?’

‘เด็กๆ หิว’ ชายคนนั้นตอบ ‘พวกเขาร้องจะกินอาหารเช้า แต่ไม้ฟืนยังเปียกอยู่เลยจุดไฟไม่ติด ข้าจึงอบขนมไม่ได้’

‘ถ้าปัญหาของเจ้ามีเท่านั้น บางทีข้าอาจช่วยได้’ เจ้าหนูนิสัยดีพูด ‘ข้ายินดีให้เจ้าเอารากไม้แห้งนี้ไปใช้ รับประกันเลยว่าเดี๋ยวไฟก็จะลุกโชน’

ชายผู้น่าสงสารหยิบรากไม้แห้งนั้น พร้อมกับคำขอบคุณนับพันๆ ครั้ง และเพื่อตอบแทน เขาหยิบขนมปังก้อนเล็กๆ ส่งให้เจ้าหนูเป็นรางวัลสำหรับความเมตตา และความมีน้ำใจของมัน

‘ช่างโชคดีเสียนี่กระไร!’ เจ้าหนูคิดขณะที่มันวิ่งออกไปอย่างร่าเริง พร้อมกับรางวัล ‘แถมยังฉลาดอีกด้วย! เมื่อคิดถึงการต่อรองแบบนั้น—มีอาหารพอกินไปได้อีก 5 วันแลกกับเศษไม้เก่าๆ ผุๆ! *ว้าว! ว้าว! ว้าว!* เอากุ้งฝอยไปตกปลากระพง!’

เจ้าหนูเดินไปเรื่อยๆ พร้อมกอดสิ่งนำโชคของมันไปด้วย ตอนนี้มันมาถึงลานปั้นหม้อแห่งหนึ่ง ที่ซึ่งช่างปั้นหม้อปล่อยมือจากวงล้อเพื่อให้เครื่องหมุนเอง แล้วหันไปพยายามปลอบลูกเล็กๆ ทั้งสามของเขาที่กำลังแหกปากร้องไห้เสียงดังระงม

‘ตายจริง!’ เจ้าหนูอุทาน แล้วอุดหู ‘หนวกหูจัง!—บอกข้าทีว่าเกิดอะไรขึ้น’

‘ข้าคิดว่าเด็กๆ คงจะหิว’ ช่างปั้นหม้อตอบอย่างเศร้าสร้อย ‘แม่ของพวกเขาออกไปซื้อแป้งสาลีที่ตลาด จึงไม่มีใครอยู่ในบ้าน ในระหว่างนี้ข้าทำงานก็ไม่ได้ พักผ่อนก็ไม่ได้’

‘เท่านั้นเองรึ!’ เจ้าหนูจอมจุ้นจ้านตอบ ‘งั้นข้าช่วยเจ้าได้ เอาแป้งขนมปังก้อนนี้ไปอบอย่างไว จะได้ยัดใส่ปากให้พวกเขาหยุดร้อง’

ช่างปั้นหม้อขอบคุณเจ้าหนูอย่างซาบซึ้งสำหรับความมีน้ำใจ เขาเลือกหม้อดินเผา[1] อย่างดี 1 ใบ และคะยั้นคะยอให้เจ้าหนูรับไว้เป็นที่ระลึก

เจ้าหนูรู้สึกยินดีกับการแลกเปลี่ยน และแม้ว่าจะรู้สึกประดักประเดิดกับการจัดการหม้อดินเผาใบนั้น แต่ในที่สุดก็เทินไว้บนหัวของมันได้สำเร็จ และค่อยๆ ย่องไปตามทางเดินอย่างระมัดระวัง ตึ๊ก ตึ๊ก โดยตวัดหางของมันขึ้นมาไว้บนแขนเพราะกลัวว่าจะสะดุด และมันก็พูดกับตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่า 'ช่างโชคดีเสียนี่กระไร! แถมยังฉลาดอีกด้วย! ได้อย่างเสียอย่าง ต่อรองเก่งอะไรอย่างนี้!'

เมื่อเวลาผ่านไป เจ้าหนูก็เดินทางมาถึงยังที่ซึ่งคนเลี้ยงควายกำลังต้อนฝูงควาย คนเลี้ยงควายคนหนึ่งกำลังรีดนมควาย และไม่มีถังใส่น้ำนมจึงใช้รองเท้าแทน

'ยี้! ยี้!' เจ้าหนูรักสะอาดตะโกนร้อง ตกใจกับภาพที่เห็น 'สกปรกน่ารังเกียจ!—ทำไมไม่ใช้ถังล่ะ?'

'ก็ไม่มีถังไง!' คนเลี้ยงควายตวาดใส่ เขาไม่เข้าใจว่าทำไมเจ้าหนูต้องสาระแนด้วย

'ถ้าแค่นั้น' เจ้าหนูจอมจุ้นจ้านตอบ 'เอาหม้อของข้าไปใช้เลย ข้าทนเห็นสกปรกแบบนั้นไม่ไหว!'

คนเลี้ยงควายไม่มีท่าทีรังเกียจ รับหม้อดินใบนั้นมาใส่นมจนปริ่มปากหม้อ แล้วหันไปหาเจ้าหนูที่ยืนมองอยู่ และพูดว่า 'นี่ เจ้าหนูน้อย เอาไปดื่มเพื่อเป็นค่าตอบแทน'

แต่นอกจากนิสัยดีแล้ว เจ้าหนูยังฉลาดอีกด้วย 'ไม่หรอกเพื่อน' เขาพูด 'ข้าจะไม่ทำอย่างนั้น! ถ้าจะดื่มให้คุ้มค่ากับราคาหม้อดินของข้า! เจ้ารู้ไหม *ข้าคงรับไม่ไหว!* นอกจากนี้ ข้ายังไม่เคยต่อรองผิดๆ ดังนั้นข้าคาดว่าอย่างน้อยๆ เจ้าน่าจะให้ควายตัวที่ให้นมนั้นแก่ข้า

'ไร้สาระ!' คนเลี้ยงควายร้อง 'แลกควายกับหม้อดินเนี่ยนะ! ใครเคยได้ยินการตีราคาแบบนี้บ้าง? แล้วเจ้าจะเอาควายไปได้อย่างไรเล่า?

ทำไมน่ะรึ แค่หม้อดินก็จะใหญ่เกินกว่าที่เจ้าจะจัดการแล้ว'

ด้วยเหตุนี้ เจ้าหนูจึงยืดอกอย่างมีศักดิ์ศรี เพราะมันไม่ชอบให้ล้อเล่นถึงขนาดตัวของมัน

'เรื่องของข้า ไม่ใช่เรื่องอะไรของเจ้า' เจ้าหนูโต้กลับ 'เรื่องของเจ้าคือส่งมอบควายมา'

ดังนั้นเพื่อสร้างความขบขัน และเพื่อให้เจ้าหนูตกเป็นเหยื่อของความขบขันนั้น คนเลี้ยงควายจึงคลายเชือกผูกคอควายออก และเอาไปผูกไว้กับหางของสัตว์ตัวน้อย

'ไม่! ไม่!' เจ้าหนูรีบร้อง 'ถ้าเจ้าเบิ้มนั้นลากไป หางของข้าก็จะขาด เอาไงดี? งั้นผูกมันไว้ที่คอของข้านี่แหละ'

คนเลี้ยงควายจึงผูกเชือกคล้องคอเจ้าหนูไว้พร้อมกับหัวเราะร่า และหลังจากกล่าวลาอย่างสุภาพแล้ว เจ้าหนูก็ออกเดินทางกลับบ้านพร้อมกับรางวัลอย่างร่าเริง กล่าวคือ มันออกไปพร้อมกับเชือก ไม่ทันที่มันจะสาวมือถึงปลายเชือก มันก็ถูกดึงรั้งให้หันหลังกลับ ควายตัวนั้นก้มลงเล็มหญ้า ไม่ยอมขยับจนกว่าจะเล็มหญ้ากระจุกนั้นจนหมด แล้วก็เดินไปเล็มอีกกระจุกในทิศทางอื่น ในขณะที่เจ้าหนูต้องวิ่งเหยาะๆ ตามหลังมันไปอย่างเจียมตัวเพื่อกันไม่ให้ถูกลากโดยจำใจ

แน่นอนว่าเจ้าหนูเย่อหยิ่งเกินกว่าจะยอมรับความจริง และผงกหัวอย่างรู้เท่าทันคนเลี้ยงควาย และพูดว่า 'ลาก่อนเจ้าคนดี! ข้าจะกลับบ้านแบบนี้ล่ะ มันอาจจะนานขึ้นหน่อย แต่ก็เพิ่มสีสัน'

และเมื่อคนเลี้ยงควายระเบิดเสียงหัวเราะ เจ้าหนูก็ไม่สนใจ แต่วิ่งเหยาะๆ ให้ดูองอาจที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

'ถึงยังไง' เจ้าหนูให้เหตุผลกับตัวเองว่า 'เมื่อเราเลี้ยงควาย เราก็ต้องดูแลทุ่งหญ้าของมันด้วย เจ้าเบิ้มนี่ต้องได้กินหญ้าดีๆ ให้เต็มท้อง เพื่อมันจะให้นมได้ และข้าก็มีเวลาเหลือเฟือ'

ดังนั้นตลอดทั้งวันเจ้าหนูจึงวิ่งเหยาะๆ ตามหลังควาย แสร้งทำเป็นพอใจแม้จะเหน็ดเหนื่อยแทบตาย และรู้สึกขอบใจจริงๆ เมื่อเจ้าเบิ้มกินอิ่มแล้วหมอบลงนอนเคี้ยวเอื้องใต้ต้นไม้

ทันใดนั้นเอง ขบวนแห่ขันหมากก็เคลื่อนผ่านมา เห็นได้ชัดว่าเจ้าบ่าว และเพื่อนเจ้าบ่าวมุ่งหน้าไปยังหมู่บ้านถัดไป โดยทิ้งเสลี่ยงหามเจ้าสาวไว้ด้านหลัง แล้วพวกคนหามเสลี่ยงก็เกิดขี้เกียจขึ้นมา เมื่อแลเห็นต้นไม้ร่มรื่นดี จึงวางเสลี่ยงลง แล้วเริ่มหุงหาอาหาร

'ช่างขี้เหนียวอะไรเช่นนี้!' คนหนึ่งบ่น 'งานวิวาห์ออกใหญ่โต แต่ไม่มีอะไรให้กินนอกจากน้ำซุปเปล่าๆ! ไม่มีแม้แต่เศษเนื้อ น้ำตาล หรือเกลือก็ไม่มี! พวกขี้เหนียว คงจะสาแก่ใจถ้าเราทำให้เจ้าสาวตกลงไปในคูน้ำ!'

'โธ่เอ๋ย!' เจ้าหนูร้องทันที แล้วแลเห็นทางออกจากความยากลำบากของมัน 'ช่างน่าละอาย! ข้าเห็นใจพวกเจ้ามากจริงๆ จนขอยกควายของข้าให้ พวกเจ้าเอามันไม่เชือดทำอาหารสิ'

'ควายของเจ้า!' คนหามเสลี่ยงที่ไม่สบอารมณ์คนหนึ่งตอบกลับว่า 'ช่างเหลวไหล! มีใครเคยได้ยินว่าหนูเป็นเจ้าของควายบ้าง?'

'ไม่บ่อยนัก ข้ายอมรับ' เจ้าหนูตอบด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจ 'แต่ดูเอาเองเถิด เจ้าไม่เห็นรึว่าข้าใช้เชือกจูงเจ้าเบิ้มนี่?'

'โอ้ย ไม่สนเรื่องเชือกหรอก!' คนหามเสลี่ยงตัวโตที่หิวโซตะโกนร้อง 'จะมีเจ้าของ หรือไม่มีเจ้าของ ยังไงเราก็มีเนื้อไว้กินเป็นอาหารเย็นแล้ว!'

ครั้นแล้วพวกเขาก็เชือดควาย แล่เนื้อกินอย่างเอร็ดอร่อย แล้วโยนเศษเนื้อให้เจ้าหนูโดยพูดอย่างไม่แยแสว่า 'เอ้านี่ หนังควายสำหรับเจ้า!'

'อะไรกันนี่!' เจ้าร้องหนูร้องอย่างขุ่นเคือง 'ซุปก็ไม่ได้ น้ำจิ้มก็ไม่ได้ ท่านไม่น่าจะคิดว่าข้าจะยกควายที่ดีที่สุดของข้าที่ให้น้ำนมหลายควอร์ต[2]